

BÖLÜM 8

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNİN ÖĞRENCİ VELİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ¹

Soner DOĞAN²
Ömür SÖZER ÖZDEMİR³

1. GİRİŞ

Dünya tarihinde, insanoğlu yaşamı boyunca çok sayıda göç, sel, deprem, salgın gibi pek çok afetle karşı karşıya gelmiş ve bunlarla mücadele etmek zorunda kalmıştır. İnsanın karşılaştığı bu afetlerden en sonuncusu ise, covid-19 isimli salgın olan ve Çin de ortaya çıkıp dünya ülkelerinde hızla yayılan bir salgın hastalıktır. Dünya Sağlık Örgütü'nün yaptığı araştırmalardan sonra 11 Mart 2020 tarihinde bu salgını Covid-19 adıyla pandemi salgını olarak tüm dünyaya ilan etmiştir (WHO, 2020). Tüm dünya ülkelerini her yönden olumsuz etkileyen bu salgın beraberinde önlem amaçlı olarak birçok yasak ve düzenlemeler yapılmasına sebep olmuş, sağlık sistemleri çökmüş ve daha birçok sektör zarar görmüştür. Bu zarar gören sektörler arasında sağlık sektöründen sonra milyonlarca öğrenciyi ve beraberinde öğretmen ve veliyi etkileyen eğitim sektörü olmuştur (Üstün ve Özçiftçi, 2020).

Pandemi her geçen gün artarak dünyadaki tüm ülkeleri, ekonomileri ne kadar güçlü olsalar da olumsuz etkilemeye devam etmektedir. İlk defa salgından dolayı küresel olarak dünya ülkelerinin eğitimi olumsuz şekilde büyük oranda etkilenmiştir. Salgının tehlikesini anlayan ülkeler, tüm eğitim kademelerini hızlıca kapatmışlar ve yüz yüze eğitime ara vererek, uzaktan eğitim için çeşitli yöntemler geliştirip uygulamaya başlamışlardır (ILO, 2020). Salgın ile birlikte okullarda yüz yüze uygulanan eğitim terk edilerek, okul ortamında olmayan eğitim, uzaktan eğitim ile yapılmaya başlanmıştır.

Ülkemizde eğitime 16 Mart itibarıyla ara verilmesi ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığımız, hızlı bir şekilde harekete geçmiş; kısa zamanda EBA üzerinden ve TRT yayınları ile birlikte yürüttüğü tüm sınıf düzeylerinde uzaktan eğitimler başlamış-

¹ Bu çalışma Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan tezsiz yüksek lisans projesine dayalı olarak hazırlanmıştır

² Doç. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, snr312@gmail.com

³ Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, omurozdemir5858@hotmail.com

sıkıntılarından derse giremediklerini, canlı derslere katılımın zorunlu olmasını ve özellikle sınava girecek öğrenciler için bakanlığın önlem alması gerektiğini ifade etmişlerdir. Veliler ayrıca ders veriminin artırılması için, okul idarelerinin ve öğretmenlerinin öğrencilerin ders verimini artırmaları için online denemeler ve yarışmalar yapılması, derse girmeyenlerin veliye bildirilmesi, psikolojik destekler verilmesi, ders katılımını artırmak için veli-öğretmen-okul idaresi ile işbirliği sağlanması, derslerde öğrenciye söz ve geri bildirimler verilmesi, öğretmenlerin daha sık ders takibi yapılması, bireysel özelliklere göre derslerin anlatılması, öğretmenlerin daha hazırlıklı gelmesi, dijital ortada ders kaynakları ve etkinlikler artırılması, öğretmenler öğrenciler ile sürekli iletişim de olması, yardımcı ders kitaplarından ödevler verilmesi, yazma uygulamalarına ağırlık verilmesi, derslerde disiplin sağlanması, çocuklar için yaşlarına uygun ilgi çekici içerikler ve kaynaklar kullanılması, öğrenciler arasında fırsat eşitliği sağlanması, derslerde uygulamalara ağırlık verilmesi, bazı dersler oyunlarla öğretilmesi gerektiği üzerine önerilerde bulunmuşlardır. İlk zamanlar veli olarak kendilerinin ve çocuklarının çok sıkıntı yaşadığını bu süreci okulun ve öğretmenlerin yardımı veya deneme yanılmayla öğrenebildiklerini belirtmişlerdir. Veliler hala uzaktan eğitim sürecinde tam olarak yeterli olamadıkları, bu konularda daha yetkili kişilerden eğitim alması önerilmektedir. Veliler kendileri ile ilgili olarak çocuklarının ders verimlerini artırmak adına kendilerinin eğitim sürecine dâhil olması, çocuklarına evde dersleri tekrar izleme ve ders tekrarları yapmalarının sağlanması, evde çocuklarına rahat derse girebileceği imkan sağlanması, sıkılan çocuklara motive artırıcı bedensel aktiviteler yaptırılması önerileri konusunda önlem almaları gerektiği üzerinde durmuşlardır.

KAYNAKLAR

1. Arat, T. ve Bakan, Ö. (2011). Uzaktan eğitim ve uygulamaları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 14(1-2), 363-374.
2. Arık, B.M. (2020), *Türkiye’de korona virüsün eğitime etkileri-I*. ERG (egitimreformugirisimi.org) (Erişim Tarihi: 03.02.2021).
3. Başaran, M, Doğan, E, Karaoğlu, E. ve Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5 (2), 368-397.
4. Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara. Pegem Akademi yayıncılık.
5. Can, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53
6. Doğan, Y. (2020). Üniversite öğrencilerinin uzaktan çevrim-ıçi yabancı dil öğrenmeye yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18 (1), 483-504.

7. Doğan, S. ve Tatık, R.Ş. (2015). Marmara Üniversitesi'ndeki uzaktan eğitim programının öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Rota Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 247-261.
8. Durak, G. (2017). Uzaktan eğitimde destek hizmetlerine genel bakış: sorunlar ve eğilimler. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 160-173.
9. Demir, F. ve Özdaş, F. (2020). Covid-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, *Salgın sürecinde Türkiye'de ve dünyada eğitim*, 273-292. DOI: 10.37669 /milliegitim.775620.
10. Gören, S., Gök, F., Yalçın, M., Göregen, F. ve Çalışkan, M. (2020). Küresel salgın sürecinde Uzaktan eğitimin değerlendirilmesi: Ankara Örneği. *Millî Eğitim Dergisi*, *Salgın Sürecinde Türkiye'de Ve Dünyada Eğitim*, 69-94.
11. Gürer, M. D., Tekinarslan, E. ve Yavuzalp, N. (2016). Çevrimiçi ders veren öğretim elemanlarının uzaktan eğitim hakkındaki görüşleri, *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry (TOJQI)*, 7(1), 47-78.
12. Özdaş, F. (2018). Okul öncesi öğretmenlerin öğretme-öğrenme süreçlerine ilişkin algıları. *Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 7(3), 188-196.
13. ILO Rapor (2020) https://www.ilo.org/ankara/areas-of-work/covid-19/WCMS_742726/lang--tr/index.htm, (Erişim Tarihi: 21.11.2020).
14. Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim. (1.Baskı)*, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
15. Keleş, H.N., Atay, D. ve Karanfil, F. (2020). Covid 19 pandemi sürecinde okul müdürlerinin öğretim liderliği davranışları. *Millî Eğitim*, 49(1), 155-174.
16. Word Healthorganiztion. <https://www.who.int/> (Erişim Tarihi: 21.11.2020).
17. Millî Eğitim Bakanlığı. (2020a). *Bakan Selçuk, koronavirüs'e karşı eğitim alanında Alınan tedbirleri açıkladı*. <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-koronaviruse-karsi-egitim-alaninda-alinan-tedbirleri-acikladi/haber/20497/tr>, (Erişim Tarihi: 21.11. 2020)
18. Millî Eğitim Bakanlığı. (2020b). *Bakan Selçuk, 23 Mart'ta başlayacak uzaktan eğitime ilişkin Detayları anlattı*. <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-23-martta-baslayacak-uzaktan-egitime-iliskin-detaylari-anlattı/haber/20554/tr>, (Erişim Tarihi: 22.11. 2020).
19. Millî Eğitim Bakanlığı. (2020c). *MEB' den Zoom, Skype, Teams Açıklaması: Kullanımı Serbest!* (ajanskamu.net)
20. Pınar, M. A. ve Akgül, G. D. (2020). Covid-19 salgını sürecinde fen bilimleri dersinin uzaktan eğitim ile verilmesine yönelik öğrenci görüşleri. *Journal of Current Researches on Social Sciences*, 10 (2), 461-486.
21. UNESCO. (2020). *Uzaktan Öğrenme Stratejileri, Uzaktan eğitim hakkında ne biliyoruz?* <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>, (Erişim Tarihi:24.11.2020).
22. Ünal, M. ve Bulunuz, N. (2020). Covid-19 salgını döneminde yürütülen uzaktan eğitim çalışmalarının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi ve sonraki süreçle ilişkin öneriler. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 343-369.
23. Üstün, Ç., Özçiftçi, S. (2020). Covid-19 pandemisinin sosyal yaşam ve etik düzlem üzerine etkileri: bir değerlendirme çalışması. *Anatolian ClinicJournal of MedicalSciences*, 25(1).
24. Turan, S. (2020). Covid-19 sürecinde okul müdürlerinin teknolojik liderliği. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 175-199.
25. Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9.Baskı) Ankara: Seçkin Yayınları.
26. Yılmaz, E., Mutlu, H., Güner, B. ve Arın Yılmaz, D. (2020). Farklı öğrenim kademelerindeki Öğrencilere verilen uzaktan eğitim hizmetinin veli görüşlerine göre değerlendirilmesi, *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1),477-503
27. Yılmaz, E., Mutlu, H., Güner, B., Doğanay, G. ve Yılmaz, D. (2020). *Veli algılarına göre pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinin niteliği*. Palet Yayınları, Konya.